

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **K/14892.**

Benyújtás dátuma: **2021-02-06 17:59**

Parlex azonosító: **B9HMZA1G0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Benyújtó: **Dr. Vadai Ágnes (DK)**

Tisztelt Elnök Úr!

Az Alaptörvény 7. cikk (1)-(2) bekezdése, valamint az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 42. § (8) bekezdése alapján írásbeli választ igénylő kérdést kívánok benyújtani

Az írásbeli választ igénylő kérdés címzettje: **Dr. Polt Péter, legfőbb ügyész**

Az írásbeli választ igénylő kérdés címe: "**Vezetőszáron vitték el egy pap áldozatát, az ünnepi mise végéig nem engedték ki**" - **Vizsgálta-e az ügyészség a nyomozás elrendelését megelőzően, az igazoltatástól a gyanúsított kihallgatásig történt intézkedések jogszerűségét és törvényességét, azok indokoltságát és szükségességét?**"

Tisztelt Legfőbb Ügyész Úr!

A 444.hu internetes portál 2021. január 31. napján „Vezetőszáron vitték el egy pap áldozatát, az ünnepi mise végéig nem engedték ki” címmel terjedelmes írást közölt a katolikus papok által elkövetett zaklatási és gyermekbántalmazási ügyekkel kapcsolatban, melyben az eseményeket kronologikus sorrendben részletesen bemutatva beszámoltak egy, az elmúlt időben Magyarországon történt esetről, mellyel kapcsolatban levont következtetésben a szerző rögzítette, hogy a katolikus papok több tízezer molesztálási ügye között egy olyat sem talált, amikor egy püspök és egy érseki helynök tett jogi lépéseket a korábbi zaklatások egyik áldozata ellen. Az pedig végképp példanélküli, hogy ebben részt vett egy pápaválasztó bíboros, az áldozatok védelmét hangoztató világegyház legfőbb eljáróinak egyike.

Erdő Péter bíboros, prímás-érsek egy interjújában nemrég többször és nagy nyomatékkal igyekezett eltávolítani magától a molesztált férfi ügyét és hangoztatta, hogy: „Az egyházmegye semmilyen perben nem áll az illetővel”, „ez nem az egyházmegye ügye”. Ezzel szemben a bírósági iratokból egyértelműen kiderül, hogy az áldozat ellen az egyik feljelentést az Erdő Péter vezette Esztergom-Budapesti Főegyházmegye „nevében és képviseletében” Erdő helyettese, a másikat pedig a segédpüspöke tette a Btk. 215. §-ába ütköző lelkiismereti és vallásszabadság megsértésének büntette, illetve a Btk. 222. §-ában írt zaklatás vétsége miatt.

A cikkekben csak A.-ként emlegetett férfit egy fiatal pap molesztálta több mint húsz évvel ezelőtt. „Ezt kamaszként el is mondta Snell Györgynek, aki ma már budapesti segédpüspök, illetve az

Esztergom-Budapesti Főegyházmegye helynökének, a ma már veszprémi érsek Udvardy Györgynek. Jegyzőkönyv nem készült, hivatalos vizsgálat nem indult, az érintett pap tagadott, közvetlen felettese pedig - mint később kiderült - falazott neki, tudott ugyanis egy korábbi ügyéről, de elhallgatta. Udvardyék az áldozat helyett az elkövetőnek hittek, akinek emiatt a következő tíz évben lehetősége volt kisfiúkat tapogatni, nadrágjukba nyúlni, megfogni a nemi szervüket.

2015-ben, amikor a korábbi zaklatás áldozata az első, eredménytelen bejelentése után mintegy tíz évvel, részben a pannonhalmi botrány hatására újra elment a főegyházmegyéhez, a zaklató pap ugyanúgy tagadott, de ezúttal már hivatalos eljárás indult és tanúvallomásokkal és jegyzőkönyvekkel rögzített vizsgálat folyt, amit Udvardy György utódja, Süllei László vezetett, aki 2002-től Erdő Péter bíboros, prímás érsek irodaigazgatója, majd 2011. évtől már érseki általános helynök volt.

A vizsgálat az érintett pappal kapcsolatban több, másik gyermek-zaklatási ügyet is feltárt, így 2015. júniusában, miután egy másik áldozat is elmondta, hogy a pap a nadrágjába nyúlt, Erdő Péter rendelkezési állományba helyezte (felfüggesztette) a papot. 2015. júliusában a főegyházmegye javasolta az ügyben Rómának a büntetőeljárás megindítását. 2015. októberben a vatikáni válasz szerint a zaklató papnak kerülni kell a kiskorúakkal való kapcsolatot, illetve „dorgálásban” kell részesíteni. Ezt követően 2015. novembertől 2016. januárig a főegyházmegye eljárása folytatódott, Süllei László helynök többször is pszichológusi kivizsgálásra küldte az érintett papot.

2016. márciusában azonban a zaklató pap egykori plébánosa elismerte, hogy több mint tíz évvel korábban falazott neki és nem mondta el a vizsgálatot végző Udvardy Györgynek, hogy egy szülő a gyerekével már korábban felkereste őt a pap viselkedése miatt. A Vatikán erre már az Egyházi Törvénykönyv szerint elrendelte a büntetőeljárás megindítását. 2016. májusban újabb tanú számolt be róla, hogy korábban, gyerekként neki is a nadrágjába nyúlt a pap. Süllei László döntésével a büntetőeljárás végéig ezután a zaklató papot eltiltották a nyilvános papi működéstől. 2016. júniusban az eljárás eredményeként Süllei László jelentést küldött Rómának, melyben három esetben bizonyítottak, a cikkben A.-nak nevezett sértett esetében igen valószínűnek látta „az erotikusnak tűnő, ha nem is kimondottan szexuális zaklatást”. A Vatikáni Hittani Kongregáció válasza az volt, hogy Erdő Péter bíboros, prímás érsek szabjon ki rá szigorú büntetést, de ne véglegest, mert túlzó lenne a papot világi állapotba helyezni.

A Szentszék utasításának megfelelően 2016. szeptemberében a bíboros tíz évre eltiltotta a zaklató papot a papi szolgálattól. Az addig a médiában is rendszeresen szereplő pap történetéről a főegyházmegye csak belső körlevélben adott tájékoztatást, de a médiában nyilvánosan semmit sem kommunikáltak, az áldozatokat sem értesítették és a hívek és a táborozók sem tudták, hogy mi lett a papjukkal.”

2016. október 17. napján az Index.hu internetes portálon a történetekről megjelent egy cikk, aminek hatására minden újra mozgásba lendült. „Egy plébános jelezte, hogy az érintett papról több gyerek is hasonlót állít, és újabb négy szülő jelentkezett, hogy az ő gyerekeiket is szexuálisan molesztálta és zaklatta a pap. Süllei László feljelentést tett a rendőrségen, mert ezek az ügyek még nem évültek el, megküldte a szülők adatait, de azok elzárkóznak a világi igazságszolgáltatástól és csak ekkor tiltották el a világi feladatoktól is a zaklató papot.

2016. november-decemberben a zaklatással vádolt pap levelet ír Ferenc pápának: „1999-től kiskorú gyermekekkel olyan erotikus cselekményeket követtem el, amelyek miatt egyházi eljárás indult, melynek végeztével főpásztorom eltiltott minden papi szolgáltatótól. Ezután szülők is jelentkeztek panaszaikkal. Mivel ezek a tények olyan pszichés tulajdonságomat tárták fel magam számára is megrendítően, melyek a papi szolgálatra alkalmatlanná tesznek, megismétlem kérésemet a laikus állapotba helyezés iránt.” Az egyházfő a papot végül valóban kizárta a papi rendből.”

A történethez tartozik még, hogy a zaklató pap mindezek mellett és ellenére még a vizsgálatok ideje alatt is több száz gyereket táboroztatott egyházi keretek között, és a laicizálása után is fel-feltűnt gyerekcsoportok mellett, például Csíksomlyón.

A cikkben A.-nak nevezett sértett ezt követően természetesen szeretne volna, „ha őt erkölcsileg rehabilitálva, az elkövetőt megnevezve a főegyházmegye a történetek miatt nyilvánosan is bocsánatot kér tőle és elítéli a történeteket. Erre azonban több megkeresése, kezdeményezése és kérése ellenére még három évvel az elkövető eltávolítása után sem került sor. Az ügyben A.-t a főegyházmegye nem akarta áldozatként elismerni, nem is kért bocsánatot tőle. Számos nyugati főpap, sőt a pápa is találkozott személyesen áldozatokkal, de Erdő Péter erre nem volt hajlandó, sőt, az egyre elzárkózóbb hivatala arról sem tájékoztatta A.-t, mi lett a molesztálása miatt indult eljárással.

Ezt követően fordulatot vett az ügy, mert 2019. június 5. napján a Szent István-bazilika plébánosa, a cikkben A.-nak nevezett molesztált sértett gyerekkori mentora, Snell György segédpüspök a BRFK. V. kerületi rendőrkapitányságon zaklatás vétsége miatt feljelentést tett ellene. A cikkben írtak szerint Snell György a feljelentést azzal indokolta a rendőröknek, hogy a papi szexuális abúzust elszenvedett sértett pár hónapja zaklatja azzal, hogy személyesen megjelenik a Bazilikában és azt akarja, hogy Erdő Péter bíborost vegye rá, hogy a vele történetek miatt kérjen tőle és a többiektől is bocsánatot.

Ezt kövözően pedig a sértett ellen a főegyházmegye vezetői részéről feljelentés-cunami áradat kezdődött, ugyanis Snell György püspök, mint magánember zaklatás miatt, Süllei László, mint a főegyházmegye képviselője vallásszabadság megsértése és zaklatás miatt, majd Süllei magánindítványt is előterjesztve már „zaklatás, illetve becsületsértés és a vallásszabadság akadályoztatása fenyegetése” miatt, távoltartást kérve kezdeményezte vele szemben a rendőrség intézkedését.

A főegyházmegye vezetése tehát találgatva attól tartott, hogy az érintett személy az ünnepen esetlegesen, talán, feltételesen eltervezve megzavarhat egyházi rendezvényeket, a bíboros programjait, és ezért minden konkrét erre vonatkozó tény, adat, vagy bizonyíték hiányában is azt kérték a rendőrségtől, hogy ezt a feltételezett lehetőséget is minden eszközzel akadályozza meg.”

Az 2019. augusztus 20-ai egyházi rendezvények miatt is már előzetesen, de minden konkrét tényleges fenyegetettség, vagy effektív cselekvőség hiányában is a rendőrség hatékony és érdemi beavatkozását kérték a feljelentettel szemben arra hivatkozva, hogy: „...az illető olyan üzeneteket küldött, hogy szentmisék megzavarására készül.”

A Válasz Online-nak adott januári interjújában ezekkel kapcsolatban Erdő Péter bíboros, prímás,

esztergom-budapesti érsek kiemelte, hogy: „a szentmise pedig érthető módon nem közömbös számunkra. Tudnivaló, hogy az augusztus 20-i szertartások előkészítése ráadásul nem csupán az egyház feladata, abban például a TEK is részt vesz – hiszen közjogi méltóságok is helyet foglalnak a padosorokban. A főegyházmegye tehát, ha tudomására jut, hogy valaki meg akarja zavarni az ünnepi szertartást, természetesen jelzi azt a rendőrségnek.”

Ezzel szemben az állapítható meg, hogy a cikkben A.-nak nevezett feljelentett ténylegesen „még soha, semmilyen módon, formában sem zavart meg semmilyen egyházi ünnepséget, szentmisét, vagy állami rendezvényt, pláne nem törvénysértő módon. Csak néhány emailt és sms-t írt arról, hogy az említett gyermekmoleesztálással kapcsolatos ügyekben esetleg szándékában áll miséken felszólalni. Egyházi rendezvényeken jövőbeli, esetleges, szóbeli felszólalás latolgatása, tervezgetése, feltételes elképzelése és ennek közlése nem jogellenes és főleg nem bűncselekmény.”

Ehhez képest a hivatkozott internetes felületen megjelent tudósításban írtak szerint „a feljelentett személyt augusztus 20. napján délelőtt negyed 12 órakor a nyílt utcán elfogták, igazoltatták és a jegyzőkönyv szerint „végig együttműködő” feljelentettet előállították a BRFK. XVII. kerületi Rendőrkapitányságra, ahol órákon keresztül bármilyen vele szembeni további intézkedés nélkül a folyosón ülve várakoztatták, majd bezárták egy zárkába, de még akkor sem közölték vele az intézkedés konkrét okát, célját és jogalapját. A jegyzőkönyv szerint délután negyed 4-kor kezdődött meg a gyanúsított kihallgatása egy másik helyszínen, a BRFK Teve utcai épületében, amely 18 óráig tartott. Nincs rá magyarázat, miért volt szükség erre a négy órás várakozásra, ha a kerületi kapitányságon nem történt vele semmi, viszont a körülmények és a bizonytalanság kikészítette. Az ellene tett feljelentések alapján indult ügyben a nyomozást kezdettől nem a kerületi rendőrök, hanem a BRFK végezte. A főkapitányságra pedig bilincsben és vezetőszáron vitték át a rendőrök.”

A Btk. 222. § (1) bekezdése szerint aki abból a célból, hogy mást megfélemlítsen, vagy más magánéletébe, illetve mindennapi életvitelébe önkényesen beavatkozzon, őt rendszeresen vagy tartósan háborgatja, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt egy évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

A 215. §-ban poenalizált lelkiismereti és vallásszabadság megsértésének büntette nevű deliktumot az követi el, aki mást lelkiismereti szabadságában erőszakkal, vagy fenyegetéssel korlátoz, illetve a vallásának szabad gyakorlásában erőszakkal, vagy fenyegetéssel akadályoz.

A Btk. 227. §-ban rögzített becsületsértés elkövetése pedig akkor állapítható meg, ha valaki a rágalmozás esetkörén kívül mással szemben a sértett munkakörének ellátásával, köz megbízatásának teljesítésével, vagy közérdekű tevékenységével összefüggésben, vagy nagy nyilvánosság előtt a becsület csorbítására alkalmas kifejezést használ, vagy egyéb ilyen cselekményt követ el.

Az ügyben rendelkezésre álló tények, adatok és iratok alapján ezen törvényi tényállásokban írt büntetni rendelt elkövetési magatartásokat megvalósító szükséges törvényi tényállási elemek közül egyetlen egy olyan elkövetése sem látszik megállapíthatónak, amire alapozva ezekre az intézkedésekre és eljárásra törvényesen, szakszerűen, megalapozottan és indokoltan szükség és lehetőség lett volna.

A feljelentett személy a cselekvősege során soha, semmilyen formában nem fejtett ki sem

erőszakos, sem a jogilag releváns értelmezéssel adekvát, a Btk. értelmező rendelkezései között, a 459. § 7. pontjában rögzítettek szerint meghatározott fenyegetést sem.

A zaklatás megállapíthatóságához szükséges annak bizonyítása, hogy az elkövető a sértettet a mindennapi életvitelében rendszeresen, vagy tartósan háborgatja. Ez a megfogalmazás nem egzakt, nem leszűkítetten konkrét tartalmi elemekkel leírható, hanem tág, és így szubjektíve nagy mozgástérrel és tetszőlegesen kitágítható értelmezési tartománnyal hozzávetőlegesen meghatározott fogalom.

A joggyakorlat szerint a bűncselekmény csak a megfélemlítés, illetve a rendszeres, vagy tartós háborgatás céljából szándékosan megvalósított magánéletbe való beavatkozás tényleges elkövetésével, vagy legalább annak a megkísérlésével tényállásszerű, tehát a két célzat közül a bűncselekmény megállapíthatóságához legalább az egyik kétséget kizáró módon történő bizonyítása is elengedhetetlenül szükséges, de a cikkben leírtak alapján az eljárás alá vont személy cselekményében nem látható ennek megállapíthatóságára vonatkozó adat, mivel magatartásában sem a szándéka, sem a célja nem ezekre irányult.

Egyértelműnek látszik az is, hogy a feljelentett személy senkit nem kísérelt meg szándékosan sem erőszakkal, sem fenyegetéssel a vallásának szabad gyakorlásában korlátozni, vagy akadályozni, és senkivel kapcsolatban semmilyen a becsület csorbítására objektíve alkalmas kifejezést sem tett és ilyen tatalmú magatartást sem fejtett ki.

A cikkben leírtak alapján tehát az említett bűncselekmények legalább szándékosan elkövetett megkísérlése sem állapítható meg, legfeljebb esetlegesen azok előkészületének vizsgálata vetődhetne fel, de az ebben a körben értékelhető magatartások meg azért nem minősülhetnek bűncselekménynek, mert a Btk. 11. §-a szerint az előkészület csak olyan bűncselekmények vonatkozásában büntetendő, ahol azt a törvény külön is büntetni rendeli, de az ügyben felmerült bűncselekményeknek egyike sem ilyen.

Az Alaptörvény R.) cikkének (2) bekezdése szerint Magyarországon a jogszabályok mindenkire kötelezőek. A 29. cikk pedig azt rögzíti, hogy az ügyészség, mint a független köztisztviselői szervezet, köteles fellépni minden jogsértő cselekménnyel szemben.

A büntetőeljárásról szóló 2017. XC. tv. 25. §-ában rögzítettek szerint az ügyészség a köztisztviselő, aki nyomoz, felügyeli a bűncselekmények felderítésének törvényességét, valamint irányítja a vizsgálatot.

Az ügyészségről szóló 2011. CLXIII. tv. 1. § és a 2. §-ában írtak alapján az igazságszolgáltatás közreműködőjeként érvényesíti az állam büntetőigényét, a közérdek védelme érdekében közreműködik annak biztosításában, hogy mindenki betartsa a törvényeket és a jogszabályok megsértése esetén fellép a törvényesség érdekében.

Mindezek alapján kérdezem, hogy:

- 1.) Az ügyben mikor, milyen bűncselekmény miatt, ki ellen, kinek a feljelentésére, milyen konkrét adatok, tények és bizonyítékok alapján került sor nyomozás elrendelésére?
- 2.) A nyomozást melyik nyomozó hatóság folytatta le, mikor, milyen jogcímre alapozva, kivel

szemben, milyen érdemi döntést hoztak?

3.) Az eljárás jelenleg milyen szakaszban van, milyen hatóság, milyen kérdéskör bizonyíthatóságát vizsgálja?

4.) A cikkben hivatkozott és leírt előzmények után történt cselekmények alapján törvényesnek, szakszerűnek, megalapozottnak és indokoltnak tartja-e a büntetőeljárás elrendelését?

5.) Vizsgálta-e az ügyészség a nyomozás elrendelését megelőzően, az igazoltatástól a gyanúsított kihallgatásig történt intézkedések jogszerűségét és törvényességét, azok indokoltságát és szükségességét? Ha igen, akkor ki, mikor, milyen vizsgálatot folytatott le ezzel kapcsolatban és a vizsgálat milyen végső érdemi megállapításokra és következtetésekre jutott? Ha nem, akkor a vizsgálat elmaradásának mi volt a konkrét oka?

6.) Az igazságszolgáltatás közreműködőjeként a jogsértések következetes megakadályozására, felderítésére és szankcionálására köteles és ön által minden esetben függetlennek, pártatlannak és objektívnek nevezett ügyészségi szervezet mindenható egyszemélyi vezetőjeként nem tartja-e visszásnak, jogellenesnek, törvénysértőnek és felháborítósnak, jogállamban megengedhetetlennek azt, hogy egy gyermekként tényszerűen bizonyítottan szexuális abúzust elszenvedett áldozattal szemben csak azért, mert a valóság kiderülését követően érthetően és teljesen természetesen szeretne a bántalmazóitól nyilvános és kimondott elégtételt és erkölcsi rehabilitációt kapni nyilvánosan felvállalt és kimondott bocsánatkérés formájában, az igazság kiderítésére és a jogtalanság megakadályozására hivatott hatóságok részéről nem az ebben való támogatást, hanem az ezek miatti fellépése nyomán a vele szemben egyértelműen a hatalmi pozícióval és a joggal visszaélve, megalapozatlanul, bosszúból indítanak koncepciós eljárásokat a lejárata, újabb megalázása és bebörtönzése érdekében?

7.) Az ilyen ügyeket látva nem érzi-e úgy, hogy az ön vezetésével az ügyészség újabb negatív szintet lépve ténylegesen is sikeresen megvalósította Visinszkij legszebb álmait azzal, hogy a mai magyar ügyészség az általa végzett munka során a mindennapokban megtett intézkedéseivel a szakmai tudást, a pártatlanságot, az emberséget, az empátiát és a jogállam alapelveit sutba dobva, a mindenkor feltétlen lojalitás alapján, eszközként a hatalom és a politika (ki)szolgálóleánya lett?

Budapest, 2021. február 6.

Tisztelettel:

Dr. Vadai Ágnes

Demokratikus Koalíció